

Tredjelandstatsborgere med en kombineret arbejdstilladelse opnået i henhold til den italienske lovgivning til gennemførelse af et EU-direktiv havde ret til en fødselsydelse og en moderskabsydelse fastsat i italiensk lovgivning

De italienske myndigheder afslog at tildele flere tredjelandstatsborgere, som havde lovligt ophold i Italien, og som var indehavere af en kombineret arbejdstilladelse opnået i henhold til den italienske lovgivning til gennemførelse af direktiv 2011/98¹, en fødselsydelse og en moderskabsydelse. Afslaget blev begrundet med, at de pågældende personer ikke som krævet i henhold til lov nr. 190/2014 og lovdekret nr. 151/2001 havde status som fastboende udlændinge.

I henhold til lov nr. 190/2014, hvorved der var indført en fødselsydelse for hvert fødte eller adopterede barn, skulle ydelsen nemlig udbetales månedligt til italienske statsborgere, statsborgere fra andre medlemsstater og tredjelandstatsborgere, der var indehavere af en opholdstilladelse som fastboende udlænding, med henblik på at fremme fødselsraten og bidrage til at dække udgifterne til barslen. Ifølge lovdekret nr. 151/2001 havde alle kvinder med bopæl i Italien, som var italienske statsborgere eller statsborgere i en anden EU-medlemsstat, eller som var indehavere af en opholdstilladelse som fastboende udlænding, ret til moderskabsydelsen for hvert barn født den 1. januar 2001 eller herefter, eller hver mindreårig anbragt i pleje med henblik på adoption eller adopteret uden forudgående plejeanbringelse.

De berørte tredjelandstatsborgere havde anfægtet dette afslag ved de italienske domstole. I forbindelse med disse tvister havde Corte suprema di cassazione (kassationsdomstol, Italien), der fandt, at fødselsydelsesordningen bl.a. tilsidesatte flere bestemmelser i den italienske forfatning, forelagt Corte costituzionale (forfatningsdomstol, Italien) spørgsmål vedrørende forfatningsmæssigheden af lov nr. 190/2014, for så vidt som denne bestemmelse betingede tildeling af ydelsen til tredjelandstatsborgere af, at disse havde status som fastboende udlændinge. Af de samme grunde var sidstnævnte ret ligeledes blevet forelagt et spørgsmål om forfatningsmæssighed angående lovdekret nr. 151/2001 vedrørende moderskabsydelsen.

Corte costituzionale, der fandt, at forbuddet mod vilkårlig forskelsbehandling og beskyttelsen af moderskabet og barndommen, som sikret ved den italienske forfatning, skulle fortolkes i lyset af EU-rettens bindende anvisninger, anmodede Domstolen om at præcisere rækkevidden af retten til adgang til sociale ydelser som fastsat i artikel 34 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og af den ret til ligebehandling på det sociale sikringsområde, som artikel 12, stk. 1, litra e), i direktiv 2011/98 tildeler arbejdstagere fra tredjelandslande².

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/98/EU af 13.12.2011 om én enkelt ansøgningsprocedure for en kombineret tilladelse til tredjelandstatsborgere til at opholde sig og arbejde på en medlemsstats område og om et sæt fælles rettigheder for arbejdstagere fra tredjelandslande, der har lovligt ophold i en medlemsstat (EUT 2011, L 343, s. 1).

² Disse arbejdstagere er de i dette direktivs artikel 3, stk. 1, litra b) og c), omhandlede arbejdstagere, nemlig for det første tredjelandstatsborgere, som har fået indrejsetilladelse i en medlemsstat til andre formål end arbejde, har tilladelse til at arbejde og har opholdstilladelse i overensstemmelse med Rådets forordning nr. 1030/2002 af 13.6.2002 om ensartet udformning af opholdstilladelser til tredjelandstatsborgere (EFT 2002, L 157, s. 1), og for det andet tredjelandstatsborgere, der har fået indrejsetilladelse i en medlemsstat for at arbejde.

Domstolen (Store Afdeling) bekræftede i sin dom, at tredjelandsstatsborgere, der er indehavere af en kombineret tilladelse, i henhold til artikel 12, stk. 1, litra e), i direktiv 2011/98 har ret til en fødselsydelse og en moderskabsydelse som fastsat i den italienske lovgivning.

Domstolens bemærkninger

Domstolen præciserede for det første, at eftersom artikel 12, stk. 1, litra e), i direktiv 2011/98 konkretiserer den ret til adgang til de sociale sikringsydelser, der er fastsat i artikel 34, stk. 1 og 2, i chartret om grundlæggende rettigheder, skulle spørgsmålet vedrørende den italienske lovgivnings forenelighed med EU-retten alene undersøges i henseende til dette direktiv.

For det andet undersøgte Domstolen, eftersom anvendelsesområdet for denne bestemmelse i direktivet, der henviser til forordning nr. 883/2004³, er fastsat ved denne forordning, om den omhandlede fødselsydelse og moderskabsydelse udgjorde ydelser, der henhører under de sociale sikringsgrene, der er opregnet i denne forordnings artikel 3, stk. 1.

Hvad angår fødselsydelsen bemærkede Domstolen, at denne ydelse automatisk blev tildelt husstande, der opfyldte visse ved lov fastsatte objektive kriterier, uden nogen individuel og skønsmæssig bedømmelse af ansøgerens personlige behov. Der var tale om en kontantydelse, som gennem et offentligt bidrag til familiebudgettet bl.a. tog sigte på at lette byrderne ved underholdet af et nyligt født eller adopteret barn. Domstolen konkluderede på grundlag heraf, at denne ydelse udgjorde en familieydelse som omhandlet i artikel 3, stk. 1, litra j), i forordning nr. 883/2004.

Med hensyn til moderskabsydelsen bemærkede Domstolen, at der ved tilsagnet om eller afslaget på tildeling heraf, ud over fravær af en barselsydelse i forbindelse med et ansættelsesforhold eller udøvelse af et liberalt erhverv, blev taget hensyn til midlerne i den husstand, som moderen tilhørte, på grundlag af et objektivt og lovbestemt kriterium, nemlig indikatoren for den økonomiske situation, uden at den kompetente myndighed kunne tage hensyn til andre personlige omstændigheder. Desuden vedrørte denne ydelse den sociale sikringsgren, der er omhandlet i artikel 3, stk. 1, litra b), i forordning nr. 883/2004.

Domstolen konkluderede, at fødselsydelsen og moderskabsydelsen henhørte under de sociale sikringsgrene, med hensyn til hvilke de tredjelandsstatsborgere, der er omhandlet i artikel 3, stk. 1, litra b) og c), i direktiv 2011/98, har ret til ligebehandling som fastsat i dette direktiv.

Henset til den omstændighed, at Italien ikke havde gjort brug af den mulighed, som medlemsstaterne i medfør af direktivet har for at begrænse retten til ligebehandling⁴, fastslog Domstolen, at den nationale lovgivning, hvorefter tredjelandsstatsborgere ikke havde ret til disse ydelser, ikke var i overensstemmelse med dette direktivs artikel 12, stk. 1, litra e).

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retsvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29.4.2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT 2004, L 166, s. 1, berigtiget i EUT 2004, L 200, s. 1).

⁴ Denne mulighed er fastsat i artikel 12, stk. 2, litra b), i direktiv 2011/98.